

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

JAARRAPPORTAGE

Regeling Grote Projecten 2025

COMMISSIE VOOR DE RIJKSUITGAVEN

Dinsdag 7 april 2026 | Dienst Analyse en Onderzoek

UITSLUITEND BESTEMD VOOR INTERN GEBRUIK

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Grote Projecten in 2025	3 - 4
2. Verantwoording in 2025	5 - 11
2.1 Voortgangsrapporten	5
2.2 Accountantsrapporten	7
2.3 Behandeling rapporten grote projecten	8
2.4 Rapporteurs grote projecten	10
Bijlagen	12 - 14
Bijlage 1. Overzicht budgetomvang grote projecten	12
Bijlage 2. Overzicht voortgangs- en accountantsrapporten	13
Bijlage 3. Overzicht behandelwijze grote projecten	14

Inleiding

Artikel 21 van de [Regeling Grote Projecten](#) luidt:

"De commissie voor de Rijksuitgaven brengt jaarlijks op de derde woensdag in mei een verslag uit aan de Tweede Kamer over de werking en toepassing van deze regeling in het voorafgaande kalenderjaar."

In deze jaarrapportage geeft de commissie voor de Rijksuitgaven een overzicht van de werking en toepassing van de regeling over het kalenderjaar 2025.

Demissionaire status van kabinet-Schoof

De tweede helft van 2025 was politiek gezien bijzonder vanwege de demissionaire status van het kabinet-Schoof (3 juni 2025 – 23 februari 2026). Dit had echter geen significante invloed op de procedures rond de grote projecten. De commissies stemden in met het voorstel om alle projecten niet controversieel te verklaren.

Data

De informatie in dit rapport is gebaseerd op Kamerstukken en de openbare data uit het [Gegevensmagazijn](#) van de Tweede Kamer. De grafieken en tabellen zijn ontwikkeld door het team van de Dienst Analyse en Onderzoek (DAO), nadat zij de openbare data hebben verwerkt. In de bijlagen staan de overzichten die ten grondslag liggen aan de grafieken die in deze rapportage zijn opgenomen. Hierin zijn hyperlinks naar de onderliggende Kamerstukken opgenomen.

De jaarrapportages over de kalenderjaren 2008 tot en met 2024 zijn te vinden in de Kamerstukken [26399](#), nr. 9 t/m 26.

1. Grote projecten in 2025

Volgens de Jaarrapportage Grote Projecten 2024 waren eind 2024 zeven grote projecten in uitvoering (zie Kamerstuk [2025D52612](#)). In 2025 werd één groot project beëindigd en één project met grootprojectstatus aangemerkt.

Beëindigd: Pantservoertuigen, deelproject Boxer

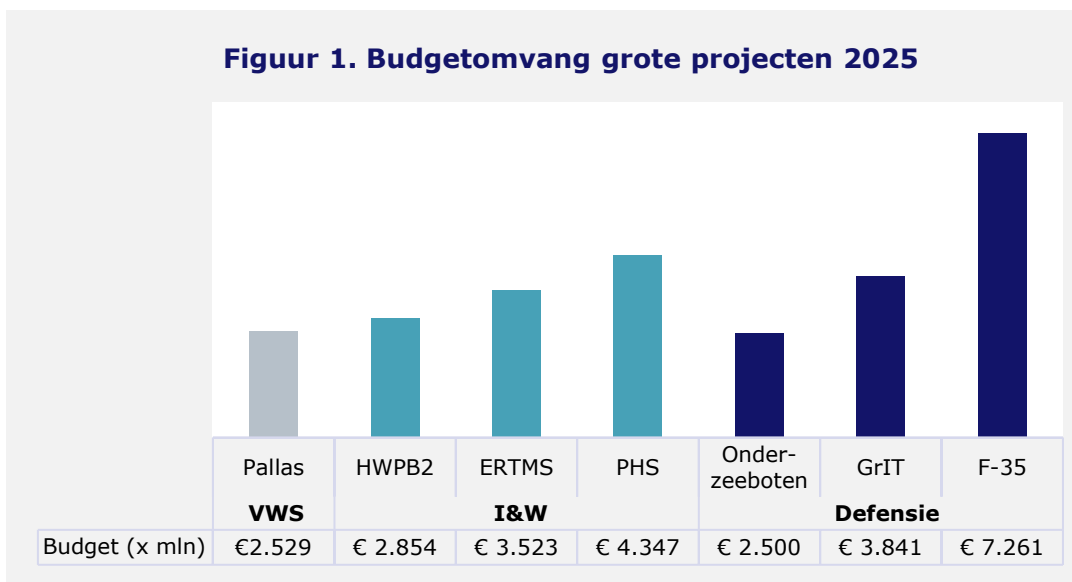
De vaste commissie voor Defensie heeft in haar procedurevergadering van 20 maart 2025 besloten de Kamer voor te stellen de grootprojectstatus van het project pantserwielvoertuigen te beëindigen (Kamerstuk [27830, nr. 462](#)). De Tweede Kamer heeft in haar vergadering van dinsdag 1 april 2025 hiermee [ingestemd](#).

Nieuw: Groot project Pallas

Tijdens de strategische procedurevergadering van [20 november 2024](#) besloot de commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport om de Tweede Kamer voor te stellen het Pallas-reactorproject aan te wijzen als groot project zoals bedoeld in de Regeling Grote Projecten. De voorzitter van de Kamer stemde op [28 januari 2025](#) in met deze aanwijzing.

Eind 2025 waren er **7 grote projecten** in uitvoering met een totale **budgetomvang van € 26,9 miljard**.

In figuur 1 zijn de budgetwaardes per project weergegeven. De budgetten van de grote projecten van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) bedragen € 10,7 miljard, die van het ministerie van Defensie circa € 13,6 miljard en die van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) € 2,5 miljard. Voor het groot project Onderzeeboten heeft Defensie een indicatie van de budgetwaarde in een financiële bandbreedte van € 1 tot € 2,5 miljard vastgesteld. Vanwege de vertrouwelijke aard van deze projecten zijn de gedetailleerde budgetten alleen voor de Kamerleden in te zien bij het Centraal Informatiepunt van de Tweede Kamer.

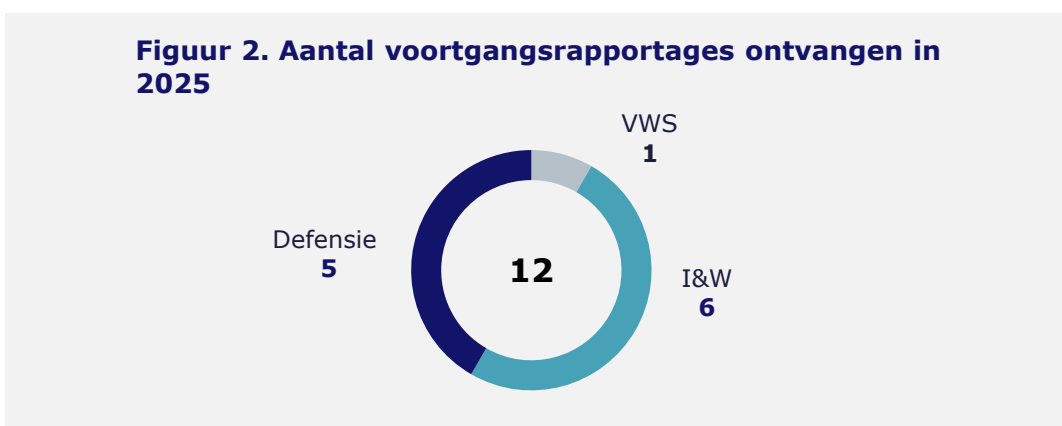

Meer informatie over de budgetomvang en de hyperlinks naar de onderliggende Kamerstukken zijn te vinden in **bijlage 1**.

2. Verantwoording in 2025

2.1 Voortgangsrapporten

In 2025 ontving de Tweede Kamer **12 voortgangsrapportages** op basis van de Regeling Grote Projecten, zoals weergegeven in figuur 2. De helft van de rapporten was afkomstig van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, vijf van het ministerie van Defensie en één basisrapportage van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W)

Het ministerie van I&W heeft voor elk van haar drie grote projecten twee voortgangsrapporten ingediend waarbij de peildata 31 december 2024 en 30 juni 2025 waren.

Ministerie van Defensie

Voor drie grote projecten heeft het ministerie van Defensie vijf voortgangsrapporten ingediend: twee voor Onderzeeboten, twee voor het groot project Grensverleggende IT (GrIT) en één voor VF-35.

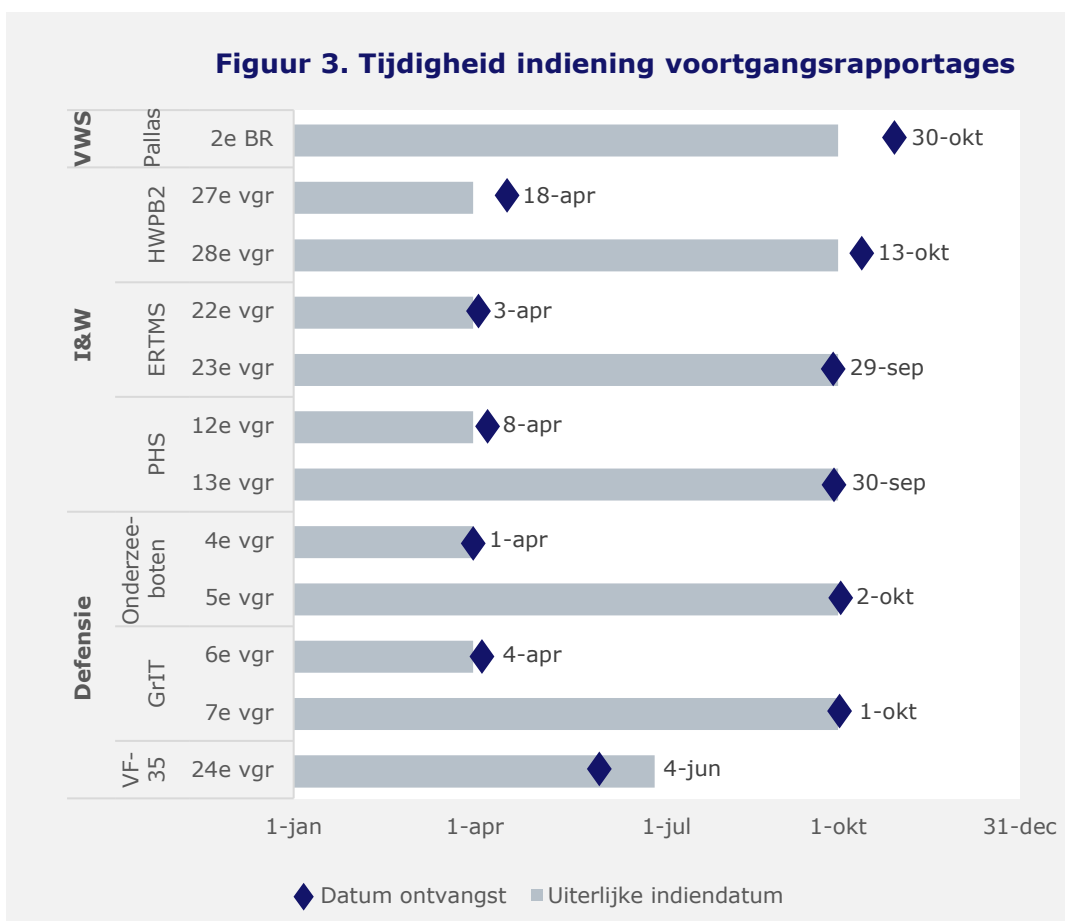
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

De Kamer heeft in 2025 een basisrapportage voor het project Pallas ontvangen. Het PALLAS-project is een groot, langdurig en complex programma. Om dit te ondersteunen heeft het Ministerie van VWS, voorafgaand aan de aanwijzing als groot project, op eigen initiatief al een eerste basisrapportage en twee voortgangsrapportages opgesteld en met de Kamer gedeeld. De tweede basisrapportage, ontvangen in 2025, sluit hierop aan en is opgesteld in lijn met de Regeling Grote Projecten en de daarop gebaseerde uitgangspuntennotitie van de Kamer. Deze tweede basisrapportage wordt daarom in dit jaarrapport als voortgangsrapport beschouwd voor het Pallas-project.

Ontvangst en tijdigheid voortgangsrapportages

Volgens de Regeling Grote Projecten maken de commissie en de betreffende bewindspersoon afspraken over de frequentie en het verschijningstijdstip van de rapportages. Volgens de norm van de regeling moeten deze rapportages **maximaal drie maanden na de peildatum** worden ingediend. Dit betekent dat de eerste halfjaarlijkse voortgangsrapportage, met als peildatum 31 december 2024, voor 1 april 2025 bij de Kamer moet zijn ingediend, en de tweede voortgangsrapportage, met als peildatum 30 juni 2025, voor 1 oktober 2025 door de Kamer moet zijn ontvangen.

Figuur 3 geeft de daadwerkelijke indieningsdata van de voortgangsrapportages weer en toont of deze binnen de afgesproken termijn zijn ingediend. Uit de figuur blijkt dat het Ministerie van I&W vier van de zes rapportages niet tijdig heeft ingediend. De grootste vertraging was te zien bij het groot project **HWBP2**, waar de rapportages ongeveer twee weken na de gestelde termijn werden ingediend. Ook bij de Defensieprojecten waren er vertragingen: twee van de vijf rapportages werden te laat ingediend. Met betrekking tot het project **VF-35** diende Defensie een verzoek om uitstel in omdat het Joint Program Office (JPO) de brongegevens later dan gebruikelijk had aangeleverd. Defensie stelde voor de voortgangsrapportage in het tweede kwartaal naar de Kamer toe te sturen. Voor Pallas diende het ministerie van VWS de voortgangsrapportage een maand na uiterlijke indiendatum in.

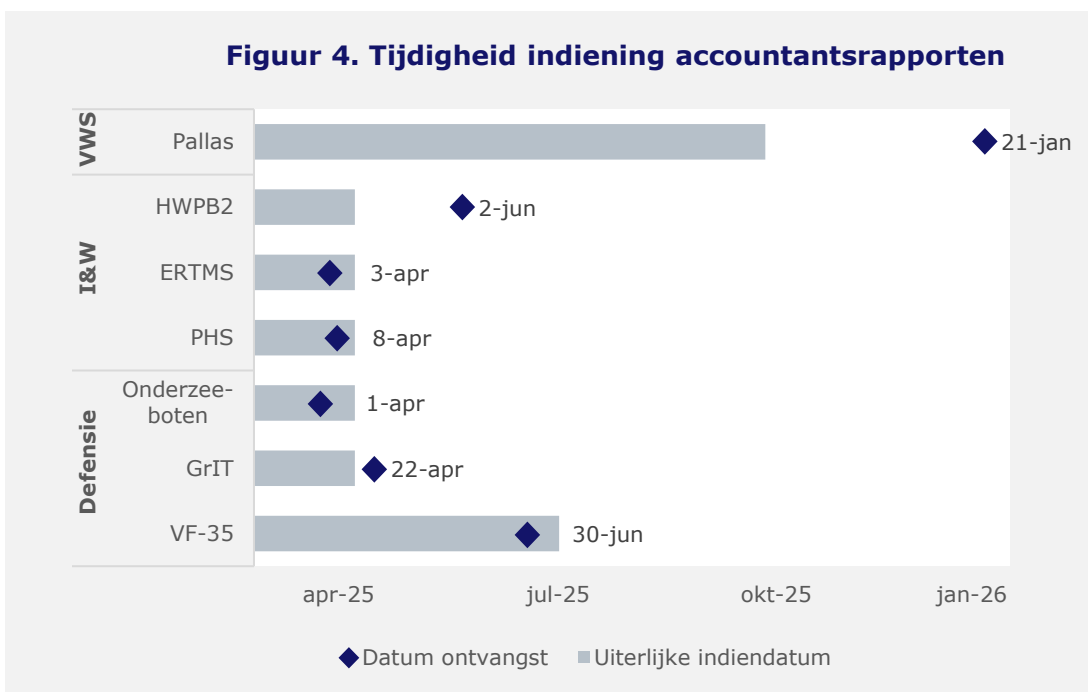

2.2 Accountantsrapporten

Volgens artikel 13 van de Regeling Grote Projecten moeten voortgangsrapportages periodiek minstens eenmaal per jaar worden aangevuld met een accountantsrapport dat oordeelt over de kwaliteit en volledigheid van zowel financiële als niet-financiële informatie, alsook over de beheersing en het beheer van het project. Dit accountantsrapport moet als apart document naar de Tweede Kamer worden gestuurd, uiterlijk twee weken na publicatie van de betreffende voortgangsrapportage.

Conform deze regeling moeten de accountantsrapporten dus **binnen 3,5 maanden na de verslagperiode** aan de Kamer worden aangeboden. Dit betekent dat de accountantsrapporten met als peildatum 31 december 2024 uiterlijk op 15 april 2025 bij de Kamer moeten zijn ingediend, en rapporten met als peildatum 30 juni 2025 uiterlijk op 15 oktober 2025.

Figuur 4 geeft een overzicht van de indieningsdata van de accountantsrapporten en toont aan of deze binnen de afgesproken termijn zijn ingediend. In 2025 ontving de Tweede Kamer **7 accountantsrapporten** over de grote projecten, waarvan vier op tijd. Voor drie projecten werden vertragingen geconstateerd: het accountantsrapport voor het **Pallas**-project had een vertraging van drie maanden, **HWBP2** van anderhalve maand, en **GrIT** van één week. Voor project VF-35 had Defensie om uitstel gevraagd.

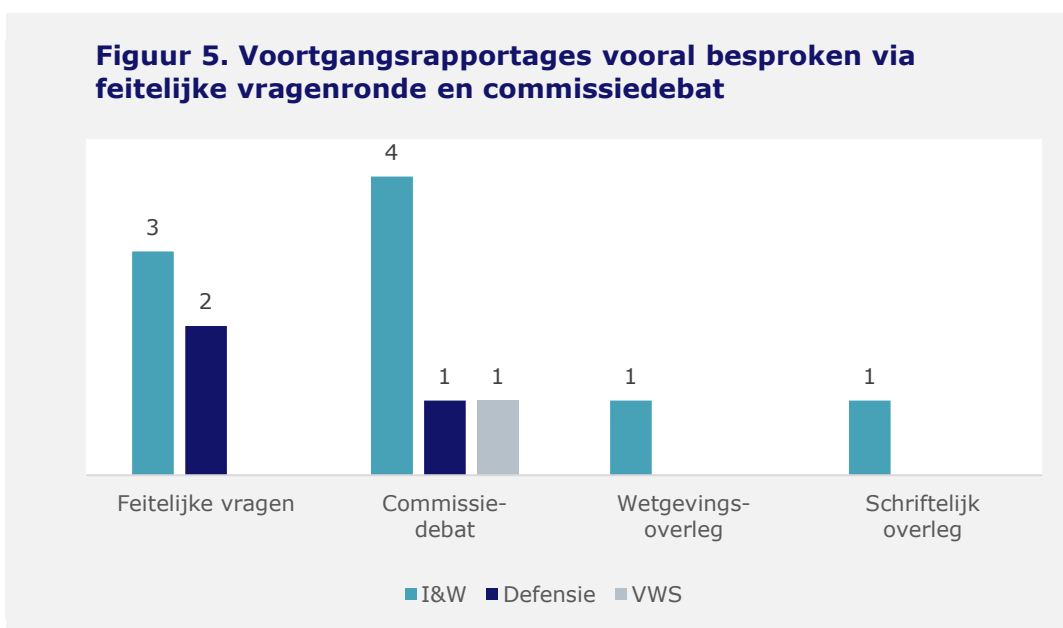

In **bijlage 2** is meer informatie te vinden over de voortgangsrapportages en de accountantsrapporten. Hierin zijn ook hyperlinks naar de onderliggende Kamerstukken opgenomen.

2.3 Behandeling rapporten grote projecten

De commissies kunnen voortgangsrapportages behandelen door feitelijke vragen te stellen en of te agenderen voor een overleg, bijvoorbeeld een commissiedebat, schriftelijk overleg of een wetgevingsoverleg. Ook kunnen zij zich verder laten informeren over de inhoud van het rapport middels een technische briefing.

De meeste voortgangsrapportages die in 2025 zijn ontvangen, zijn behandeld via een **feitelijke vragenronde** gevolgd door een **commissiedebat**. Er zijn **geen moties** ingediend bij de commissiedebatten en het wetgevingsoverleg. In figuur 5 is de behandeling van de voortgangsrapporten (en accountantsrapporten) uitgesplitst per commissie.

Commissie voor I&W

- De voortgangsrapportages van I&W zijn voornamelijk behandeld via een feitelijke vragenronde in combinatie met een commissiedebat. Voor drie van de zes voortgangsrapportages zijn feitelijke vragen gesteld.
- Voor HWBP2, dat vrijwel is afgerond, heeft de commissie afgesproken dat de feitelijke vragenronde wordt gebruikt als er opmerkelijke ontwikkelingen zijn; die waren er in 2025 niet.
- De 27e voortgangsrapportage voor HWBP2 is behandeld in het [commissiedebat Water](#) op 24 september 2025.
- De 28e voortgangsrapportage van HWBP2 is samen met de begrotingsstaat van het Deltafonds voor 2026 besproken tijdens het [wetgevingsoverleg Water](#) op 2 februari 2026.
- De 22e voortgangsrapportage van project European Railway Traffic Management System (ERTMS) is na een feitelijke vragenronde behandeld via een schriftelijk overleg Spoorveiligheid en ERTMS op 3 september 2025.

- Het 23e voortgangsrapport van ERTMS is behandeld in een feitelijke vragenronde. Tijdens de afronding van dit rapport staan er nog gepland een [technische briefing](#) op 15 april 2026 en het [commissiedebat Spoorveiligheid en ERTMS](#) op 27 mei 2026.
- De 12e voortgangsrapportage van PHS is behandeld in een feitelijke vragenronde gevolgd door een commissiedebat Spoor op 15 mei 2025.
- Het 13^e voortgangsrapport van PHS is behandeld in een commissiedebat Spoor op 18 december 2025; zonder een feitelijke vragenronde.

Commissie voor Defensie

- De commissie voor Defensie heeft bij de grote projecten Onderzeeboten en GrIT feitelijke vragen gesteld.
- De voortgangsrapportages van de grote projecten Onderzeeboten, GrIT en VF-35 zijn gezamenlijk behandeld tijdens het [commissiedebat Materieel](#) op 1 juli 2025.
- Op 7 juli 2025 heeft de vaste commissie voor Defensie commissie besloten de procedure die leidt tot beëindiging van de grootprojectstatus van het project verwerving F-35 in gang te zetten. De minister is verzocht om een [eindevaluatie](#), zoals bedoeld in artikel 15 van de Regeling Grote Projecten, op te stellen, hierin uitgevoerde onderzoeken te betrekken en ter voorbereiding de aanpak van de evaluatie vooraf te delen met de Kamer.

Commissie voor VWS

- De commissie voor VWS heeft geen feitelijke vragen gesteld bij de tweede basisrapportage.
- De basisrapportage is behandeld in een [commissiedebat groot project Pallas](#) op 11 februari 2026.

In **bijlage 3** van dit rapport staat een volledig overzicht van de behandeling per voortgangsrapportage.

2.4 Rapporteurs grote projecten in 2025

Groot project	Rapporteurs	
<p>HWBP2 Tweede Hoogwater- beschermings- programma</p>	(Geen)	
<p>ERTMS European Railway Traffic Management System</p>	 Koekkoek (Volt)	 Heutink ¹ (toen PVV)
<p>PHS Programma Hoogfrequent Spoorvervoer</p>	(Geen)	
<p>Onderzee- boten Vervanging onderzeeboot- capaciteit</p>	 Pool (PVV)	 Heite (NSC)
<p>GrIT Grensverleg- gende IT</p>	 Valize (PVV)	 Ellian (VVD)

¹ Het lid Heutink (toen PVV) is tijdens de procedurevergadering van de commissie voor I&W op 3 december 2025 benoemd tot rapporteur op het groot project ERTMS in de plaats van het niet herkozen lid Koekkoek (Volt).

VF-35 <i>Verwerving</i> F-35	(Geen)			
Pallas	 Krul ² (CDA)	 Vervuurt ³ (D66)	 Van den Hil (VVD)	 Thiadens (PVV)

---

² Het lid Krul (CDA) is, na de verkiezingen, in de procedurevergadering van commissie voor VWS op 3 december 2025 herbenoemd tot rapporteur voor Pallas. De leden Van den Hil (VVD) en Thiadens (PVV) zijn niet herbenoemd.

³ Het lid Vervuurt (D66) is in de procedurevergadering van commissie voor VWS op 17 december 2025 [benoemd](#) tot rapporteur voor Pallas.

Bijlagen

Bijlage 1. Overzicht budgetomvang grote projecten

Tabel 1, 2 en 3 bieden een overzicht van de budgetten van de grote projecten in 2025. Voor de budgetwaardes is uitgegaan van de meest actuele peildatum, zoals vermeld in de voortgangsrapportages. Voor het defensieproject onderzeeboten is vanwege de vertrouwelijke aard van het project een indicatieve bandbreedte van de budgetwaarde vermeld.

Tabel 1. Budget per groot project bij Defensie (bedragen x € mln.)

Commissie	Groot Project	Budget	Peildatum	Kamerstuk
DEF	Onderzeeboten	Meer dan € 2.500	13-12-2019	34225, nr. 24
DEF	Grensverleggende IT (GrIT)	€ 3.841	30-06-2025	35728, nr. 23
DEF	Verwerving F-35 (VF-35)	€ 7.261	01-01-2025	26488, nr. 478
Totaal		€ 13.602		

Tabel 2. Budget per groot project bij Infrastructuur en Waterstaat (bedragen x € mln.)

Commissie	Groot Project	Budget	Peildatum	Kamerstuk
I&W	Hoogwater Beschermingsprogramma (HWBP2)	€ 2.854	30-06-2025	32698, nr. 93
I&W	European Railway Traffic Management System (ERTMS)	€ 3.523	30-06-2025	33652, nr. 108
I&W	Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS)	€ 4.347	30-06-2025	32404, nr. 129
Totaal		€ 10.724		

Tabel 3. Budget per groot project bij Volksgezondheid, Welzijn en Sport (bedragen x € mln.)

Commissie	Groot Project	Budget	Peildatum	Kamerstuk
VWS	PALLAS-nieuwbouwprogramma (Pallas)	€ 2.529	30-06-2025	33626, nr. 35
Totaal		€ 2.529		

Bijlage 2. Overzicht voortgangs- en accountantsrapporten

Tabel 4. Ontvangen voortgangs- en accountantsrapporten in 2025

	Kamer dossier	Groot project	Voortgangsrapporten (VGR)	Kamerstuk	Datum ontvangst
I&W	32698	HWBP2	27e VGR	32698, nr. 91	18-04-2025
			Accountantsrapport bij 27e VGR	32698, nr. 92	02-06-2025
			28e VGR	32698, nr. 93	13-10-2025
I&W	33652	ERTMS	22e VGR	33652, nr. 106	03-04-2025
			Accountantsrapport bij 22e VGR	33652, nr. 106-bijlage	03-04-2025
			23e VGR	33652, nr. 108	29-09-2025
I&W	32404	PHS	12e VGR	32404, nr. 127	08-04-2025
			Accountantsrapport bij de 12e VGR	32404, nr. 127-bijlage	08-04-2025
			13e VGR	32404, nr. 129	30-09-2025
DEF	34225	Onderzeeboten	4e VGR	34225, nr. 74	01-04-2025
			Accountantsrapport bij 4e VGR	34225, nr. 75	14-04-2025
			5e VGR	34225, nr. 77	02-10-2025
DEF	35728	GrIT	6e VGR	35728, nr. 20	04-04-2025
			Accountantsrapport bij 6e VGR	35728, nr. 21	22-04-2025
			7e VGR	35728, nr. 23	01-10-2025
DEF	26488	VF-35	Uitstel indiening VGR	26488, nr. 477	17-03-2025
			25e VGR	26488, nr. 478	04-06-2025
			Accountantsrapport bij 25e VGR	26488, nr. 479	30-06-2025
VWS	33626	Pallas	2e basisrapportage (BR)	33626, nr. 35	30-10-2025

Bijlage 3. Overzicht behandelwijze grote projecten

Tabel 5. Overzicht feitelijke vragenrondes en overleggen voor grote projecten in 2025

Project	Document	Ontvangen op	Behandeld op	Behandelwijze	Document behandeling
HWBP2	27e VGR 32698, nr. 91	18-04-2025	24-09-2025	Commissiedebat Water	27625, nr. 720
	28e VGR 32698, nr. 93	13-10-2025	02-02-2026	Wetgevingsoverleg Water	36800-J, nr. 27
ERTMS	22e VGR 33652, nr. 106	03-04-2025	15-05-2025	Feitelijke vragen (52 vragen)	33652, nr. 107
			03-09-2025	Schriftelijk overleg Spoorveiligheid en ERTMS	2025A05349
	23e VGR 33652, nr. 108	29-09-2025	27-01-2026	Feitelijke vragen (19 vragen)	33652, nr. 109
			15-04-2026	Technische briefing	
		27-05-2026	Commissiedebat Spoorveiligheid en ERTMS	2025A07940	
PHS	12e VGR 32404, nr. 127	08-04-2025	13-05-2025	Feitelijke vragen (30 vragen)	32404, nr. 128
			15-05-2025	Commissiedebat Spoor	29984, nr. 1258
	13e VGR 32404, nr. 129	30-09-2025	18-12-2025	Commissiedebat Spoor	29984, nr. 1272
Onderzee- boten	4e VGR 34225, nr. 74	01-04-2025	01-07-2025	Commissiedebat Materieel	27830, nr. 472
	5e VGR 34225, nr. 77	02-10-2025	02-02-2026	Feitelijke vragen (4 vragen)	34225, nr. 78
GrIT	6e VGR 35728, nr. 20	04-04-2025	01-07-2025	Commissiedebat Materieel	27830, nr. 472
	7e VGR 35728, nr. 23	01-10-2025	26-01-2026	Feitelijke vragen (4 vragen)	35728, nr. 24
VF-35	25e VGR 26488, nr. 478	04-06-2025	01-07-2025	Commissiedebat Materieel	27830, nr. 472
Pallas	2e BR 33626, nr. 35	30-10-2025	11-02-2026	Commissiedebat groot project Pallas	33626, nr. 42